

AMSTERDAM ORION COLLEGE AMSTEL

transformatie van oude bakkersschool naar Orion College Amstel

**archivolt
architecten**

Hoe breid je een alzijdig monumentaal gebouw uit? Archivolt architecten en Architectenbureau Micha de Haas verdubbelen het volume van de oude Berkhooffschool aan de Wibautstraat in Amsterdam met respect voor het autonome karakter, met een krachtig stedenbouwkundig gebaar.

Het bescheiden gebouw van de oude bakkersschool uit 1957, ontworpen door architecten Ulrich en Kemphuis, is geplaatst op de Monumentenlijst van Amsterdam. Het gebouw is geschikt gemaakt voor het Orioncollege Amstel: een school voor speciaal voortgezet onderwijs. Het ruimtelijke programma met een gymzaal, paste niet in het bestaande gebouw. Ondergrondse uitbreiding was op de gegeven locatie niet mogelijk en om redenen van de belevingskwaliteit binnen ook niet wenselijk. Door een L-vormige uitbreiding tegen de achterzijde van en uitkragend boven het gebouw is met een krachtig gebaar de functionaliteit van het monumentale gebouw vergroot. Hierbij zijn de monumentale waarden, die zich kenmerken door een bescheiden architectonisch karakter niet verstoord en is de inpassing in de stedelijke context van het gebouw aanzienlijk versterkt. De

uitbreiding vormt een overgang van de relatief kleine schaal van de oorspronkelijke bouwmassa naar de veel grotere schaal van het naastgelegen voormalige garagegebouw.

De vroegere bakkersschool is georganiseerd rondom een markante centrale hal. Daarin zijn met behoud van de monumentale kwaliteiten ingrepen gedaan t.b.v. het gebruik. De oorspronkelijke daglichttoetreding in de hal is hersteld, echter met toevoeging van nieuwe architectonische middelen, op een hedendaags bouwfysisch verantwoorde manier. De sobere inrichting en kleurgebruik is behouden en hersteld. De in de hal herontdekte, in het kader van de percentageregeling beeldende kunst aangebrachte unieke fresco van Cor Dik is weer zichtbaar gemaakt en gerestaureerd. Dit fresco draagt bij aan de eigen sfeer in het gebouw en de cultuur-historische waarde van dit wederopbouw monument. De enkele beglazing van de buitengevels is vervangen door dubbelglas, met respect voor de oorspronkelijke architectonische uitstraling en detaillering.

Het nieuwe volume tegen de achterzijde kenmerkt zich eveneens door

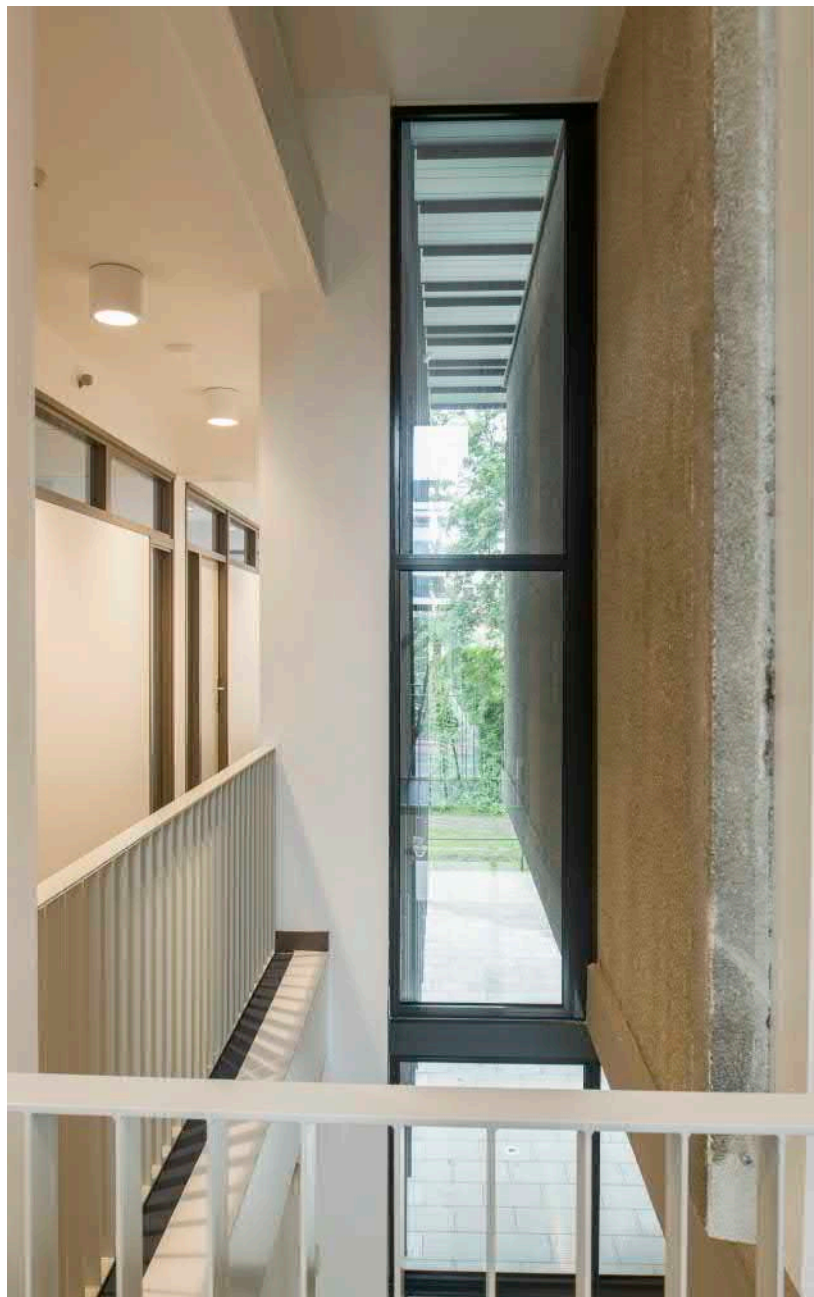

↑ zicht op de centrale hal met fresco van Cor Dik

← zicht op de L-vormige uitbreiding

centrale hal met vernieuwde daklicht →

bescheidenheid. De verbinding tussen nieuw en bestaand is minimalistisch vormgegeven. Samen met de centrale hal vormt het tussenlid het logistieke hart van de school. Het nieuwe gedeelte is bekleed met elementen vervaardigd uit hergebruikt kunststof.

Ten behoeve van de hedendaagse eisen op het gebied van beheersing van het binnenklimaat en beperking van het energieverbruik is intensief samengewerkt met de installatietechnisch- en bouwfysisch adviseur aan een integrale ontwerp oplossing. De benodigde techniek kon worden ingepast, zonder nadelige invloed voor het monumentale interieur. Belangrijke ingreep daarbij is de ringvormige technische infrastructuur rondom de lichtstraat in de centrale hal.

Het aan het begin van de opdracht gedane bouwhistorisch onderzoek met bouwhistorische waardestelling is leidraad geweest bij het zoeken naar passende ontwerp oplossingen.

ORION COLLEGE AMSTEL

restauratie fresco Cor Dik

**archivolt
architecten**

Het fresco is tijdens de restauratie achter voorzetwanden in de centrale hal herontdekt. Het betreft een muurschildering van Cor Dik uit 1956. De muurschildering is over twee bouwlagen geschilderd, en betreft een mooi vakkenspel die boven 'de oogst' en beneden 'de maaltijd' verbeelden.

Door de jaren heen is het fresco vervuild en beschadigd door o.a. eieren die ertegenaan gegooid waren. Hierdoor was het fresco vermoedelijk niet langer representatief, en werd het achter een voorzetwand verborgen.

Na het verwijderen van de voorzetwand bleek het fresco, met name aan de onderzijde, onthecht te zijn. Een eerste consolidering door De Kunstkoesteraars was noodzakelijk, waarna het weer achter een tijdelijke geklimatiseerde voorzetwand verborgen werd tijdens de restauratie van het pand.

Hierna werd het fresco gerestaureerd. Grote en kleine lacunes zijn opgevuld, de consolidering is definitief gemaakt en uiteindelijk is het fresco getouchéerd en ontstoort.

↖ fresco na verwijderen voorzetwanden - foto Jaap van den Beukel

↑ fresco na restauratie

← beschadiging fresco - foto Karin van der Lem

← beschadiging fresco na verwijdering voorzetwand - foto Karin van der Lem

handtekening Cor Dik 1956 na restauratie →

fresco reparatie →

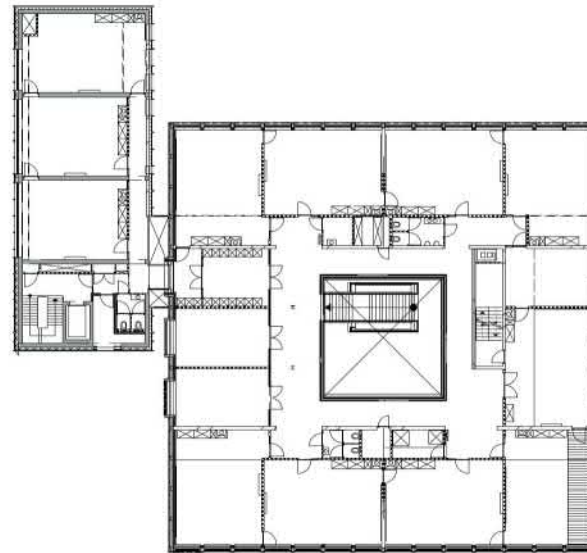
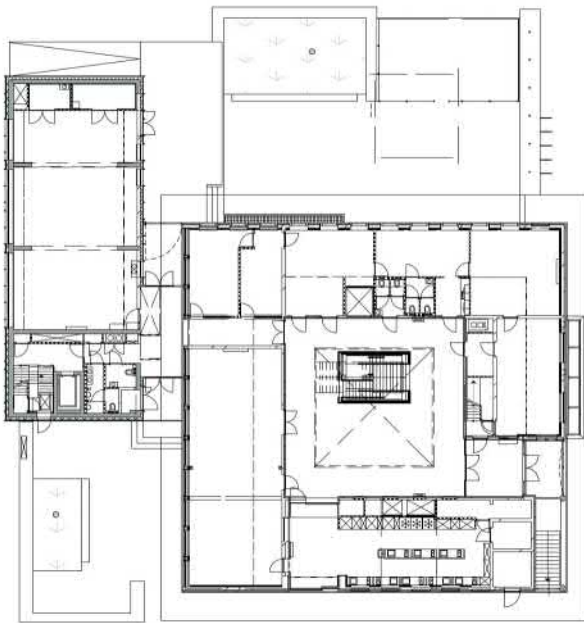

1

2

↑ sportzaal in de uitbreiding

Tekeningen

- 1 Begane grond
- 2 Verdieping 1

↓ Zicht op de oude bakkersschool vanuit de sportzaal

Tekeningen

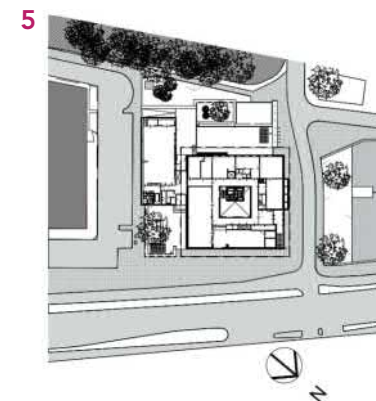
- 1 Gevelaanzicht zuidoost
- 2 Gevelaanzicht noordwest
- 3 Doorsnede A-A
- 4 Doorsnede B-B
- 5 Situatietekening

De oude bakkersschool met uitbreiding ↗

Uitbreiding →

← zicht in de centrale hal op fresco van Cor Dik

Colofon

Uitbreiding van oude bakkersschool naar Orioncollege Amstel, school voor speciaal voortgezet onderwijs

Opdrachtgever Gemeente Amsterdam
 Opdracht Bouwteam na tender
 Bruto vloeroppervlak 3.300 m²
 Planvoorbereiding 2016-2017
 Uitvoering 2018-2019
 Projectarchitect Micha de Haas
 Eindverantwoordelijke Ramon Pater
 Medewerkers Wouter van Wolput, Petra van Diemen, Johnny Mauer, Arjan Dubois, Bawar Tanay
 Adviseurs Strackee Bouwadviesbureau, Halmos Adviseurs, Kunstkoestersaars
 Annemer Lokhorst